

RINGMÆRKNING AF FUGLE I GRØNLAND

1966-1969

Af dr. phil. *Finn Salomonsen*

Denne oversigt omhandler ringmærkningen af fugle i Grønland i 4-års perioden 1966-1969 og danner en fortsættelse af den sidste beretning, som fremkom i „Beretninger vedrørende Grønland“ 1966, nr. 1, pp. 46-50, og som omhandlede perioden 1959-1965.

Ringmærkningen af grønlandske fugle, der udføres som et samarbejde mellem Ministeriet for Grønland og Zoologisk Museum i København, udføres for en væsentlig del af den grønlandske befolkning, som får et honorar for dette arbejde. På grund af den stigende velstand i landet, og ikke mindst det stadigt mere intensiverede fiskeri, som beskæftiger et stort antal mennesker sommeren igennem, har det i de senere år vist sig vanskeligere at få kvalificerede grønlandske medarbejdere til ringmærknin-gen, og tallet for mærkede fugle begyndte derfor at synke noget i perioden efter 1960. For at råde bod på dette har Ministeriet og Zoologisk Museum siden 1958 næsten årligt sendt kyndige medarbejdere fra Danmark til Grønland med det formål at sætte mærkning i gang og overtale befolkningen til at være med i arbejdet. Denne virksomhed har i stor udstrækning båret frugt, først og fremmest det store arbejde som gennem årene er blevet udført af hr. Andreas Lund-Drosvad. I perioden 1966-1969 har følgende ringmærkningsrejser været foretaget:

I 1966 var Lund-Drosvad i Upernivik Distrikt, hvor han fik ringmærket 3786 lomvier, 705 ederfugle foruden flere andre arter. I 1967 var han ligeledes i Upernivik Distrikt, hvor der mærkedes ca. 6200 fugle, deriblandt 4700 lomvier, 650 ederfugle og andre. I 1968 var Lund-Drosvad i Umanak Distrikt, hvor 4500 fugle blev ringmærket, stormfugle, lomvier og terner. Endelig var han i 1969 i Scoresby Sund, hvor dog resultatet p. gr. af store isvanskeligheder blev utilfredsstillende. Der blev dog truffet aftaler med forskellige ringmærkere i distriket og efterladt materiale til brug i 1970, og på nærværende tidspunkt vides det, at adskillige tusinde ringe blev anvendt dette år, ikke mindst til mærkning af lomvier.

I september 1967 foretog de engelske ornitologer W. G. Mattox og R. A. Graham en rejse til Disko for i Mudderbugten at foretage ringmærkning af trækkende

jagtfalke. De mærkede i alt 13 eksemplarer af denne vanskeligt tilgængelige art, af hvilken der tidligere blot var ringmærket et halvt hundrede eksemplarer i Grønland.

I 1965 og 1968 foretog dr. Finn Salomonsen undersøgelsesrejser i Grønland, hvorunder også i nogen grad ringmærkedes fugle. Under rejsen i 1968 i Thule Distrikts blev der således arrangeret en meget stor mærkning af søkonger, som fandt sted i 1969–1970 og omfattede ca. 2500 eksemplarer.

Det skal tilføjes, at der nu er flere i Grønland bosiddende danskere, som deltager i ringmærkningen, og at det ligeledes er lykkedes at få medhjælpere blandt det til vejrsstationerne Daneborg og Danmarkshavn knyttede personale, hvorved ikke få interessante resultater er nået om østgrønlandske fugle.

Ringmærkningsvirksomheden i perioden 1966–1969 er opført i tabel 1. Det fremgår af oversigten, at der i nævnte periode er ringmærket i alt 38.212 fugle, fordelt på 34 arter. Der er i samme periode genfanget i alt 1.632 fugle, nemlig 1.385 i selve Grønland og 247 udenfor Grønland. Det samlede antal ringmærkede fugle andrager nu 127.470, og det samlede antal genfangster 8.153, hvilket udgør 6,39 % af den samlede ringmærkede fuglemængde. Denne procentdel, der gennem årene har svinget mellem 6,5 og 8,2, og nu altså er lidt lavere, siger ikke så meget, da den jo er udregnet på basis af alle fuglearter, både dem der gøres til genstand for jagt og de mindre arter, som ikke jages. Når nu tallet er noget synkende, skyldes det rimeligtvis, at der i de sidste år er ringmærket et stort antal småfugle, som ifølge sagens natur kun i ganske ringe udstrækning bliver jagede, således snespurve (2.482 mærkninger i 1966–69, blot 36 genfangster i Grønland) og søkonger (1.804 mærkninger i 1966–69, blot 34 genfangster i Grønland) o. s. v. Det ringe antal genfangster kan dog også skyldes, at befolkningen ikke vil have ulejlighed med at aflevere ringene på skudte fugle, når honoraret derfor er så beskedent som kr. 2,00. Der foreligger flere udsagn om, at det forholder sig således. Som eksempel kan citeres uddrag af en skrivelse (af 6. marts 1970) fra Den Kgl. grønlandske Handel i Frederikshåb til produktionsafdelingen i København: „Fiskerne her er klar over, at der udbetales en dusør for disse mærker, men når de får oplyst, at denne dusør kun andrager kr. 2,00, beholder de som regel mærkerne som en slags souvenir, da de trods vore forsøg på at forklare dem ideen med ringmærkingerne ikke ønsker at udlevere dem mod nævnte dusør.“ Det er klart, at dette er en meget betenklig udvikling, som vil forskærtse muligheden for at få et objektivt billede af beskydning, levealder o. a. oplysninger, som ringmærkningen kunne fremskaffe. Der er derfor nu fra Zoologisk Museum taget skridt til at få dette forhold ændret, idet man har anmodet Ministeriet for Grønland om at forhøje dusøren til kr. 5,00.

Det må dog også nævnes, at en vis tilbagegang i indsendelsen af ringene kan skyldes manglende agtpågivenhed og fortrolighed med opgaven hos kæmneriernes sta-

Tabel 1

Antal ringmærkninger og genfangster

Artens navn	Antal ringmærkninger			Antal genfangster				
	1946–1966–		Ialt	I Grønland		Udenf. Grønl.		
	1965	1969		1946–1966–	1965	1969	1946–1966–	1965
Rødstrubet lom (<i>Gavia stellata</i>)	66	10	76	5	0	3	1	9
Islom (<i>Gavia immer</i>)	1	0	1	0	0	0	0	0
Mallemuk (<i>Fulmarus glacialis</i>)	4707	2272	6979	193	72	11	4	280
Skarv (<i>Phalacrocorax carbo</i>)	797	259	1056	212	15	0	0	227
Gråand (<i>Anas platyrhynchos</i>)	534	28	562	54	5	0	0	59
Havlit (<i>Clangula hyemalis</i>)	228	0	228	24	0	4	0	28
Ederfugl (<i>Somateria mollissima</i>)	2247	890	3137	494	123	0	1	618
Kongeederfugl (<i>Somateria spectabilis</i>)	3868	2352	6220	591	215	16	5	827
Strømand (<i>Histrionicus histrionicus</i>)	10	0	10	1	0	0	0	1
Toppet skallesluger (<i>Mergus serrator</i>)	65	2	67	5	0	0	0	5
Blisgås (<i>Anser albifrons</i>)	1289	18	1307	90	0	216	28	334
Kortnæbbet gås (<i>Anser brachyrhynchos</i>)	12	0	12	0	0	3	1	4
Bramgås (<i>Branta leucopsis</i>)	1556	2	1558	*48	4	129	105	286
Kanadagås (<i>Branta canadensis</i>)	1	0	1	1	0	0	0	1
Havørn (<i>Haliaetus albicilla</i>)	54	0	54	19	0	0	0	19
Vandrefalk (<i>Falco peregrinus</i>)	35	0	35	2	0	1	0	3
Jagtfalk (<i>Falco rusticolus</i>)	51	14	65	5	3	0	0	8
Rype (<i>Lagopus mutus</i>)	172	2	174	24	0	0	0	24
Stor præstekrave (<i>Charadrius hiaticula</i>)	43	0	43	1	0	1	0	2
Stenvender (<i>Arenaria interpres</i>)	170	2	172	1	0	4	0	5
Islandske ryle (<i>Calidris canutus</i>)	0	1	1	0	0	0	0	0
Sortgrå ryle (<i>Calidris maritima</i>)	272	1	273	38	1	0	0	39
Almindelig ryle (<i>Calidris alpina</i>)	53	16	69	0	0	4	2	6
Sandløber (<i>Calidris alba</i>)	33	1	34	0	0	0	0	0
Thorshane (<i>Phalaropus fulicarius</i>)	2	0	2	0	0	0	0	0
Odinshane (<i>Phalaropus lobatus</i>)	351	5	356	2	0	0	0	2
Mellemkjove (<i>Stercorarius pomarinus</i>)	15	0	15	0	0	0	0	0
Almindelig kjove (<i>Stercorarius parasiticus</i>)	99	0	99	21	0	1	0	22
Lille kjove (<i>Stercorarius longicaudus</i>)	2	0	2	0	0	0	0	0
Ismåge (<i>Pagophila eburnea</i>)	51	186	237	1	*41	0	0	42
Svartbag (<i>Larus marinus</i>)	335	6	341	84	3	0	0	87
Hvidvinget måge (<i>Larus glaucopterus</i>)	2247	13	2260	516	20	6	0	542
Gråmåge (<i>Larus hyperboreus</i>)	1583	654	2237	183	11	0	0	194
Ride (<i>Rissa tridactyla</i>)	9753	1264	11017	456	38	15	2	511
Havterne (<i>Sterna paradisaea</i>)	14547	8861	23405	427	88	7	4	526
Alk (<i>Alca torda</i>)	99	35	134	**3	0	1	0	4
Søkonge (<i>Plotus alle</i>)	5774	1804	7578	427	34	1	0	462
Lomvia (<i>Uria lomvia</i>)	22358	14965	37323	1056	552	141	87	1836
Tejst (<i>Cephus grylle</i>)	6017	1170	7187	710	120	2	0	832
Lunde (<i>Fratercula arctica</i>)	109	6	115	3	3	1	0	7
Ravn (<i>Corvus corax</i>)	114	0	114	44	0	0	0	44
Digesmutte (<i>Oenanthe oenanthe</i>)	2064	398	2462	17	1	6	3	27
Gråsisken (<i>Carduelis flammea</i>)	302	84	386	4	0	0	0	4
Laplandsværbling (<i>Calcarius lapponicus</i>)	2282	164	2446	45	0	1	0	46
Snespurv (<i>Plectrophenax nivalis</i>)	4890	2482	7372	119	36	21	4	180
Måge (<i>Larus sp.</i>)	0	245	245	0	0	0	0	0
Ialt	89258	38212	127470	5926	1385	595	247	8153

* De fleste er aflæsninger på mærkningsstedet.

** Tidligere opgivet til 24, hvilket skyldes forveksling med lomvie.

Foto: Chr. Vibe.

Ørneunger i rede (Julianehåb distrikt).

digt skiftende og stedse voksende personale, som har så mange andre ting at tage vare på. En ret intensiv korrespondance mellem Zoologisk Museum og visse af kæmnerkontorerne har ganske vist rettet noget op på denne mangel, men har næppe elimineret den helt.

Der blev, som ovenfor nævnt, ringmærket 38.212 fugle i 4-års perioden 1966–1969, eller 9.553 gennemsnitligt om året. Dette er en anselig forøgelse i forhold til virksomheden i tidligere år. Det kan således nævnes, at der i perioden 1946–1958, gennemsnitligt pr. år blev ringmærket 4.234 fugle, mens dette tal i perioden 1959–1965 beløb sig til 4.889. Der er således i 1966–1969 tale om fordobling af aktiviteten. Det kan i denne forbindelse nævnes, at det på nærværende tidspunkt (efterår 1971) kan oplyses, at tallet yderligere er steget i 1970, da i alt 14.529 fugle blev ringmærket, deraf over 10.000 i Upernivik-Umanak Distrikter og over 2.000 i Scoresby Sund Distrikt. Dette betydelige tal, der især skyldes en nøje planlagt ringmærkning af lomvier (agpa), må rimeligtvis betragtes som et toppunkt, som virksomheden vil have vanskelighed ved at nå op på igen under de nuværende forhold.

Tabel 2

Skyde- eller fangstprocenter i og udenfor Grønland

Artens navn	Skyde- eller fangstprocenter				Samlede antal genfangster	
	I Grønland		Udenfor Grønland			
	1946–65	1946–69	1946–65	1946–69		
Ravn (<i>Corvus corax</i>)	38,6	—	—	—	44	
Havørn (<i>Haliaetus albicilla</i>)	35,2	—	—	—	19	
Rype (<i>Lagopus mutus</i>)	14,0	—	—	—	24	
Havlit (<i>Clangula hyemalis</i>)	17,5	—	1,2	—	28	
Ederfugl (<i>Somateria mollissima</i>)	22,0	19,7	—	—	618	
Kongeederfugl (<i>Somateria spectabilis</i>)	15,3	11,3	0,4	0,3	827	
Gråand (<i>Anas platyrhynchos</i>)	10,1	10,5	—	—	59	
Kortnæbbet gås (<i>Anser brachyrhynchus</i>)	—	—	25,0	33,0	4	
Bramgås (<i>Branta leucopsis</i>)	0,5	0,5	8,3	15,0	286	
Blisgås (<i>Anser albifrons</i>)	7,0	6,9	16,8	18,7	334	
Kjove (<i>Stercorarius parasiticus</i>)	21,2	—	1,0	—	22	
Hvidvinget måge (<i>Larus glaucoides</i>)	23,0	23,7	0,3	—	542	
Gråmåge (<i>Larus hyperboreus</i>)	11,6	8,2	—	—	194	
Svartbag (<i>Larus marinus</i>)	25,1	25,5	—	—	87	
Ride (<i>Rissa tridactyla</i>)	4,7	4,5	0,2	0,2	511	
Havterne (<i>Sterna paradisaea</i>)	2,9	2,2	0,1	0,1	526	
Tejst (<i>Cephus grylle</i>)	11,8	11,6	—	—	832	
Lomvie (<i>Uria lomvia</i>)	4,7	4,3	0,6	0,6	1836	
Søkonge (<i>Plotus alle</i>)	7,4	6,1	—	—	462	
Sortgrå ryle (<i>Calidris maritima</i>)	14,0	14,3	—	—	39	
Almindelig ryle (<i>Calidris alpina</i>)	—	—	7,6	8,7	6	
Mallermuk (<i>Fulmarus glacialis</i>)	4,1	3,9	0,2	0,2	280	
Skarv (<i>Phalacrocorax carbo</i>)	26,5	21,5	—	—	227	

Størrelser under 1 promille er ikke opført i tabellen.

I lighed med hvad der er gjort i de tidligeere beretninger, er der udarbejdet et skema over genfangstprocenterne for de vigtigste jagtbare arter. Dette skema findes her som tabel 2. Ved en sammenligning med tallene i den forrige beretning, for perioden 1959–1965, ses ingen væsentlige ændringer, men dog forskellige mindre forandringer, som kort skal kommenteres.

Ved at sammenligne genfangstprocenten, som i virkeligheden er det samme som skydeprocenten, for perioden 1946–1965 med den for 1966–1969, ses en gennemgående svag tilbagegang, nogenlunde ensartet fra art til art. Blandt alkefuglene, som er dem der har de største genfangstcifre og derfor den sikreste basis for procentberegningen, ses således hos lomvien (med 1836 genfangster) en tilbagegang fra 4,7 % til 4,3 %, og hos tejsten (med 832 genfangster) en tilbagegang fra 11,8 % til 11,6 %. En tilsvarende ændring findes hos de fleste andre arter. Som eneste undtagelse fremstår gråanden, hvidvinget måge, svartbagen og sortgrå ryle, der har en ganske ubetydelig forøget skydeprocent, nemlig 0,3–0,7 % (gennemsnit-

ligt for alle fire arter 0,45 %) større end tidligere. Grunden til denne ringe tilbagegang hos de fleste arter skal rimeligvis tilskrives den ovenfor omtalte stigende utilbøjelighed til at tilbagelevere ringene på grund af den beskedne dusør, der udbetales, et forhold der som nævnt vil blive rådet bod på. At tilbagegangen i skydeprocenten skulle afspejle en faktisk tilbagegang i beskydningen kan man vist roligt se bort fra. Dette gælder muligvis ikke skarven, der har en tilbagegang i skydeprocent på 5 % (fra 26,5 % til 21,5 %). Hos denne art kan der meget vel være tale om en real nedgang i beskydningen, som et resultat af de af Landsrådet i 1960 vedtagne fredningsbestemmelser.

Det fremgår også af tabel 2, at der af visse af de omtalte arter overhovedet ikke er blevet nedlagt ringmærkede eksemplarer, således af tabellens fire førstnævnte fugle samt af kjoven og kortnæbbet gås. Bortset fra den sidstnævnte art, der er rent østgrønlandsk, er de andre almindeligt udbredte i Vestgrønland, eller i hvert fald store dele af vestkysten, og er alle karakteristisk ved at være spredt (territorials) ynglende. Det er i de senere år et almindeligt fænomen, at medhjælperne koncentreerer sig om de kolonivis ynglende søfugle, hvor det er lettere at ringmærke et stort antal individer på samme sted og derved få en større indtjening end ved ringmærking af de spredt ynglende arter.

Blandt de i tabel 2 optagne jagtbare fuglearter er der denne gang en ny, som ikke tidligere har været omtalt i disse tabeller, nemlig havternen, der nu har nået et antal af 526 genfangster. Det fremgår af tabellen, at denne ret lille fugl, som man ikke skulle vente var af særlig interesse som jagtemne, alligevel, overraskende nok, tjener som objekt for befolkningens hæmningsløse skydelyst, idet 2-3 % nedlægges i den korte tid (juni – begyndelsen af september) arten befinder sig i Grønland.

I tabel 2 er ligeledes gengivet de udenfor Grønland nedlagte fugle af grønlandsk oprindelse (ringmærket i selve Grønland). I al almindelighed er der ikke sket særlige ændringer i beskydningen i udlandet af grønlandske trækfugle, men det skal dog nævnes, at de grønlandske gåsearter gøres til genstand for en stigende beskydning udenfor landets grænser. Således er blisgåsens skydeprocenter på Island og de Britiske Øer steget fra 16,8 % til 18,7 %, men kun omkring 7 % i selve Grønland. På lignende måde er bramgåsens skydeprocenter steget på Island, Irland og Skotland fra 8,3 % til 15,0 %, men blot 0,5 % i selve Grønland (blot Østgrønland). Når imidlertid det tilsvarende tal for kortnæbbet gås er steget fra 25 % til 33 %, så er dette beregnet på et så ringe materiale, at det givetvis ligger alt for højt. De andre, nævnte gåsearter beskydes ikke for stærkt, selvom blisgåsen rimeligvis nærmer sig faregrænsen, især da dens vigtigste fødeområder i dens vinterkvarter på Irland, nemlig strandengene „The Slobs“ i Wexford, nu er blevet delvis drænet og opdyrket og derved gjort utilgængelige for den.

Foto: Chr. Vibe.

Skarvefjeld i Vestgrønland.

Af andre udenlandske genfund skal blot de hos almindelig ryle omtales. Det drejer sig om beskydning af denne art i Frankrig, når den er på træk fra Østgrønland mod syd. Skydeprocenten i Frankrig er for denne art steget fra 7,6 % til 8,7 %.

Andre arter, nævnt i tabel 2, giver ikke anledning til bemærkninger, idet der ikke ses at være grund til at gentage de kommentarer, der er givet til dem i den forrige

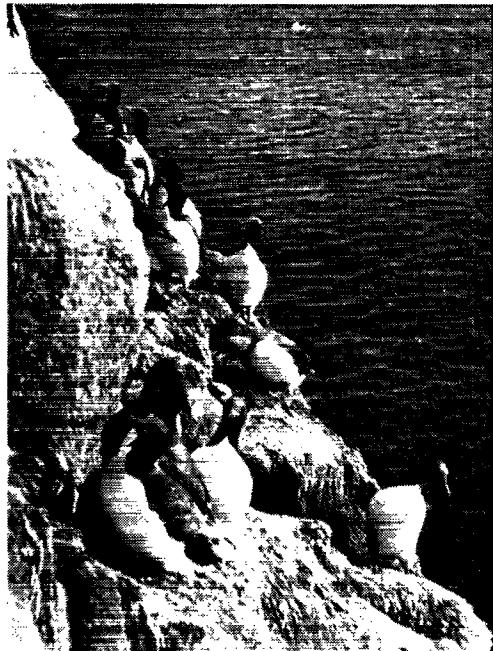
beretning, især til jagten på ravn, havørn, ederfugl og kongeederfugl, forskellige mågefugle, gæs m. m., til hvilke der henvises i den nævnte beretning side 47–50.

Det er dog nødvendigt at gøre opmærksom på lomviens beskydning, der har vist sig at være væsentlig anderledes end oprindelig antaget. Denne art, der blandt fuglene må betragtes som en af befolkningens vigtigste kødkilder, har kun en skydeprocent på 4,3 %, baseret på 37.323 ringmærkninger med 1836 genfangster. Det har imidlertid vist sig ved de omfattende ringmærkninger, som i de senere år har fundet sted i Canada og Nordeuropa af denne art, at størstedelen af de i vinterområdet i åbentvandsområdet nedlagte fugle stammer fra Arktisk Canada samt fra Spitsbergen og de russiske kolonier, specielt på Novaja Zemlya og Murman Kysten. Fuglene fra Canada overvintrer især langs åbentvandsområdets nordlige del, mod syd til Kangamiut, mens de europæiske holder sig til den sydlige del af kysten. De grønlandske lomvier skydes for størstedelen i sommertiden, fra maj til august, beklageligtvis ofte i nærheden af ynglepladserne, mens de tilbringer vinteren i Newfoundland området, hvor 0,6 % af den grønlandske bestand nedlægges af jægere. Den store beskydning i Grønland af lomvier rammer derfor i betydelig udstrækning udenlandske og ikke grønlandske ynglebestande. Disse sidste er imidlertid rimeligvis de eneste ofre ved den enorme lomviedødelighed, som finder sted ved laksefangsten i drivgarn, hvor om efteråret de fældende, ikke-flyvende lomvier under deres sydgående vandring med deres unger i hundredtusindvis går i nettene. Denne utilsigtede og for fiskerne selv uønskede fangst er af en så betydelig størrelse, at den i det lange løb vil kunne nedbringe de grønlandske ynglefugles antal og derved få en for befolkningen væsentlig kødproduktion til at mindskes og efterhånden muligvis helt at ophøre. Det må derfor forventes, at de grønlandske myndigheder vil tage skridt til at forhindre denne enorme nedslagtning ved lovmaessig indskrænkning af fiskeriet, inden det er for sent.

Den i Grønland så sjeldent ynglende ismåge, som kun findes som ynglefugl i de allernordligste og vanskeligst tilgængelige egne, er i de senere år i stigende grad blevet ringmærket på dens ynglepladser ved vejstationen Nord i Nordøstgrønland. Tallet på ringmærkede ismåger er i perioden 1966–1969 steget fra 51 til 237. Af disse er et stort antal genfanget (og ringene aflæst) på ynglepladsen, mens der praktisk talt ingen nedlæggelse er hverken ved de grønlandske kyster eller andetsteds, idet denne måge holder til hele året i pakisen, hvor jo muligheden for efterstræbelse fra menneskets side er minimal.

Som afslutning kan det resumeres, at jagten i Grønland ifølge ringmærkningens resultater i det store og hele ikke ser ud til at frembyde fare for udryddelse eller væsentlig tilbagegang for de jagtbare arter, for hvilke materialet er tilstrækkelig stort.

*Lomvier på fuglefjeld
nær Upernivik.*
Foto: Chr. Vibe.

Forholdene ser ikke ud til at have ændret sig særligt i de sidste år. Beskydningsprocenten er ganske vist høj for mange arter, især for ederfugl, mågearterne og skarven, men kan næppe siges at gå ud over, hvad bestandene kan bære. Dog skal der for ederfuglenes vedkommende henvises til, hvad der blev sagt i forrige beretning (se side 50) om denne arts beskydning. På grund af den i Grønland sædvanlige jagtmåde har ederfuglene en højere beskydningsprocent end den, der umiddelbart fremgår af tallene, således at denne arts fremtidige beskydning må følges med en vis vagtsomhed. Der skal også her gøres opmærksom på, at havørnen, der desværre ikke er blevet ringmærket i de senere år, har (eller havde) en beskydningsprocent på ikke mindre end 35,2 %. Denne sjældne fugl, af hvilken der næppe findes mere end 50 par i Grønland, er derfor stærkt truet, og det er at håbe, at de fornylig af Landsrådet vedtagne fredningsforanstaltninger, som forbyder beskydning af havørnen i yngletiden (15. maj – 31. august) i Nanortalik, Julianehåb og Frederikshåb Distrikter, foruden at den er totalfredet i de nordligere distrikter, må kunne forhindre en yderligere nedgang i bestanden. Jfr. Grønlands Landsråds Forhandlinger, Forårsamling 1970, p. 124, og Nalunaerutit ser. A, 1971, p. 7.

De i udlandet påtrufne i Grønland ringmærkede fugle omtales med regelmæssige mellemrum i lister i Dansk Ornitoligisk Forenings Tidsskrift: I perioden 1966–1969

er den 11. liste udkommet i 1967, årgang 61, side 151–164, og fornystigt er også den 12. liste kommet i 1971, årgang 65, side 11–19. Der er endvidere udkommet en liste over udenlandske ringmærkede fugle trufne i Grønland (Finn Salomonsen: Recoveries in Greenland of Birds Ringed abroad. – Medd. om Grønland, bd. 191, nr. 2, 1971; 52 pp.), hvoraf fremgår, at et meget stort antal udenlandske fugle, ikke mindst lomvier og rider (tatteratter), nedlægges i Grønland. Endelig bør det nævnes, at en sammenfattende oversigt, med tabeller og kommentarer om trækveje, beskydning, levealder m. m., hos samtlige grønlandske fugle findes i en i dette tidsrum udgivet bog (Finn Salomonsen: Fuglene på Grønland. – Rhodos, København 1967; 344 pp.), der er at betragte som en håndbog over de til dette tidspunkt opnåede resultater af den grønlandske fugleringmærkning.

